
Spis treści

CZĘŚĆ I. OD OBJAWU DO ROZPOZNANIA (NEUROLOGIA OGÓLNA)	17
1. Badanie neurologiczne	17
Badanie podmiotowe (wywiad)	17
Badanie przedmiotowe	19
Ogólne wnioski z badania neurologicznego	27
2. Badania dodatkowe (laboratoryjne, elektrofizjologiczne, radiologiczne i obrazowe)	30
Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego	31
Elektroencefalografia	33
Elektromiografia	35
Elektronystagmografia	36
Badania radiologiczne przeglądowe	36
Badania radiologiczne kontrastowe	37
Tomografia komputerowa	37
Jądrowy rezonans magnetyczny	38
Przecczaszkowa stymulacja magnetyczna	39
Pozytronowa emisyjna tomografia komputerowa (PET)	39
Emisyjna tomografia komputerowa pojedynczego fotonu (SPECT)	40
Neuroradiologia interwencyjna	40
Ultrasonografia dopplerowska	41
Badania bioptyczne	41
Badania neuropsychologiczne	41
3. Podstawowe zespoły chorobowe w neurologii	43

9

4. Bóle	51
Bóle głowy	56
Bóle twarzy i narządów twarzoczaszki	67
Bóle barku	73
Bóle krzyża	75
Inne zespoły bólowe	77
Bóle psychogenne	80
5. Zaburzenia czucia	84
Parestezje	84
Ubytki czucia	86
Psychogenne zaburzenia czucia	88
6. Zaburzenia czynności ruchowych	90
Niedowłady i porażenia organiczne	93
Niedowłady i porażenia czynnościowe (psychogenne)	98
Astenia	99
Bezruch i spowolnienie	101
Akatyzyja	102
Apraksja	102
Zaburzenia chodu	103
Ruchy mimowolne	104
Drżenie	107
Drgawki	110
Mioklonie	111
Kurcze mięśni	113
Zmiany napięcia mięśniowego	113
Ataksja	114
7. Zaburzenia przytomności	117
Krótkotrwałe i przemijające zaburzenia przytomności	119
Długotrwałe zaburzenia przytomności. Stany śpiączkowe	122
8. Zaburzenia pamięci. Ośpienie	134
9. Zaburzenia wzroku	141
10. Zaburzenia słuchu	145
Szum w uszach	146
11. Zaburzenia mowy	148
Afazja	149
Dyzartrie	154
Inne zaburzenia mowy	156

12. Zawroty głowy	157
13. Zaburzenia snu	162
14. Zaburzenia czynności zwieraczy	168
Neurogenne zaburzenia czynności pęcherza moczowego (neurourologia)	169
Zaburzenia w oddawaniu stolca	171
 CZĘŚĆ II. JEDNOSTKI CHOROBOWE	
(NEUROLOGIA SZCZEGÓŁOWA)	173
15. Wady rozwojowe układu nerwowego, jego uszkodzenia płodowe i wczesnie nabyte	173
Wady rozwojowe mózgu, rdzenia kręgowego, opon i czaszki	173
Wodogłowie	176
Upośledzenie umysłowe	177
Porażenie mózgowe dziecięce	179
Encefalopatia dziecięca	180
Niektóre aberracje chromosomowe	181
Fakomatozy	182
16. Zakażenia układu nerwowego	184
Neuroinfekcje bakteryjne	185
Neuroinfekcje wirusowe	195
Zespół przewlekłego zmęczenia	204
Transmisyjne encefalopatie gąbczaste (choroby prionowe)	204
Grzybice układu nerwowego	205
Choroby pasożytnicze układu nerwowego	206
Przewlekłe postacie zapalenia opon	206
17. Choroby naczyniowe mózgu	208
Udar mózgu	208
Tętniaki i zniekształcenia tętniczo-żylne naczyń mózgu	225
Krwotok podpajęczynówkowy	226
Ostra encefalopatia nadciśnieniowa	228
Przewlekłe postacie miażdżycy naczyń mózgowych	229
Inne choroby naczyń mózgowych	231
18. Urazy czaszkowo-mózgowe	234
Uraz zamknięty czaszki bez uszkodzenia mózgu	237
Wstrząśnienie mózgu	238
Słuczenie mózgu	240

Pourazowe przekrwienie i obrzęk mózgu	241
Krwiak nadwardówkowy (zewnątrzwardówkowy)	242
Krwiak podwardówkowy	242
Pourazowy zespół podmiotowy (cerebrastenii pourazowa)	243
Encefalopatia pourazowa	244
19. Guzy mózgu	246
20. Zatrucia układu nerwowego	254
Niektóre ostre zatrucia wypadkowe	254
Ostre i przewlekłe zatrucia układu nerwowego wskutek narażenia zawodowego	257
Uszkodzenia układu nerwowego jako skutek niepożądanego działania leków	259
Neurologiczne aspekty przewlekłej zależności alkoholowej	270
Zespoły neurologiczne związane z narkomanią	271
21. Uszkodzenia układu nerwowego w wyniku działania czynników fizycznych	273
22. Choroby zwyrodnieniowe i metaboliczne układu nerwowego	276
Choroba Parkinsona (drżączka porażna)	277
Parkinsonizm	280
Drżenie samoistne	281
Postępujące porażenie nadjądrowe	282
Pląsawica (choroba) Huntingtona (pląsawica dziedziczna lub przewlekła postępująca)	282
Dystonie ogniskowe	284
Dziedziczne choroby zwyrodnieniowe z ataksją mózdkową	286
Zanik wieloukładowy	287
Stwardnienie zanikowe boczne (choroba Charcota)	287
Dziedziczna paraplegia spastyczna	289
Rdzeniowy zanik mięśni	290
Genetycznie uwarunkowane choroby metaboliczne układu nerwowego	291
23. Choroby i zespoły otępienne	299
Choroba Alzheimera	300
Otępienie z ciałami Lewy'ego	302
Otępienie czołowo-skroniowe	303
Choroba Picka	303
Afazja pierwotna postępująca	303
Zespół łagodnych zaburzeń poznawczych	303
Zespoły otępienne na tle naczyniowym	304

Otępienie podkorowe	306
Uleczalne (odwracalne) zespoły otępienne	306
24. Choroby demielinizacyjne	309
Stwardnienie rozsiane	309
Zapalenie nerwu wzrokowego	314
Inne choroby demielinizacyjne	315
25. Padaczka	317
Definicja	317
Terminologia	317
Obraz kliniczny (rodzaje napadów padaczkowych)	319
Patomorfologia	327
Etiopatogeneza	328
Rozpoznanie	330
Postępowanie	331
Rokowanie	337
Społeczne aspekty padaczki	337
26. Niepadaczkowe zaburzenia przytomności	339
Omdlenia	339
Zespół zatoki tętnicy szyjnej	341
Zespół Morgagniego–Adamsa–Stokesa (MAS)	342
Napady psychogenne	343
27. Samoistne (pierwotne) i objawowe (wtórne) bóle głowy	347
Migrena	347
Ból głowy typu napięciowego	350
Mieszany ból głowy	351
Klasterowy ból głowy	351
Przewlekła napadowa hemikrania	353
Rzadziej spotykane samoistne bóle głowy	353
Piorunujący ból głowy	355
Nerwobóle czaszkowe	356
Niektóre objawowe bóle głowy	360
28. Jednostki chorobowe z zawrotami głowy jako objawem wiodącym	366
Choroba Ménière’a (wodniak endolimfatyczny błędnika)	366
Zapalenie nerwu (neuronu) przedsionkowego	367
Łagodne napadowe położeńiowe zawroty głowy	369
Łagodne nawracające zawroty głowy	370
Łagodne napadowe zawroty głowy u dzieci	371
Szyjne zawroty głowy	372

Zawroty głowy w wyniku zaburzeń krążenia w układzie kręgowo-podstawnym	373
Psychogenne zawroty głowy	373
29. Zaburzenia snu	377
Bezsenność	377
Narkolepsja	383
Zespoły bezdechu sennego	385
Parasomnie	386
Zespół niespokojnych nóg	389
Niektóre inne zaburzenia snu	390
30. Choroby rdzenia kręgowego	392
Poprzeczne uszkodzenia rdzenia kręgowego	392
Jamistość rdzenia	400
Zwyrodnienie sznurowe	401
Inne choroby rdzenia	403
31. Choroby obwodowego układu nerwowego	404
Uszkodzenia i choroby nerwów czaszkowych	409
Uszkodzenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych	423
Zespoły korzeniowe	433
Polineuropatie	440
32. Choroby mięśni	452
Dystrofie mięśniowe postępujące	453
Zapalenie wielomięśniowe i skórno-mięśniowe (idiopatyczna miopatia zapalna)	456
Wtrętowe zapalenie mięśni	457
Miastenia	457
Zespoły miasteniczne	459
Kanałopatie mięśniowe	460
Inne miopatie pierwotne	462
Miopatie wtórne	464
33. Choroby układu autonomicznego	465
CZĘŚĆ III. UZUPEŁNIENIE	469
34. Powikłania neurologiczne w chorobach ogólnoustrojowych i narządowych	469
Choroby układu krążenia	469
Choroby układu oddechowego	470
Choroby przewodu pokarmowego	470

Choroby nerek	472
Choroby układu krwiotwórczego	473
Endokrynopatie	473
Objawy neurologiczne w wyniku zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej	477
Neurologiczne zespoły paranowotworowe	478
Choroby tkanki łącznej (kolagenozy)	479
Sarkoidoza	480
Uszkodzenia układu nerwowego w wyniku niedoborów witaminowych i pokarmowych	480
Encefalopatia anoksyczna	481
Powikłania neurologiczne związane z przeszczepieniem narządów i szpiku kostnego	483
Skorowidz	487